

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio I. Proprietates & nomina Personæ Patris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

SECTIO I.

Proprietates, & nomina personæ Patris.

S. Thom. quæst. 32.

Nomen
Patris qui-
bus modis
Deo con-
ueniat.

Certum est primò, nomen (Patris) proprium omni-
no esse primæ personæ diuinæ, quia Pater signifi-
cat propriè principium illud viuens quod ex substan-
tia sua producit simile in natura: latius autem signifi-
cat id quod producit simile quocunque modo. No-
men (Patris) sumptum primo modo, est notionale con-
uenitque soli primæ personæ, quæ producit consub-
stantiali sibi Filium omnino similem in natura ex vi
productionis, & principij productiui formaliter, in
quo Filio videt se ipsum totum, & sua omnia præter
Paternitatem, quia *Ut lampas lampadem accendit* (in-
quit Nazianzenus) *sic Pater se toto totum illuminat*
Verbum suum: & quemadmodum duo maria inuicem re-
cumbunt, sic se ipsum totum Pater recipit in Filium.
Ut eleganter ait Zeno Veronensis. Nomen autem
(Patris) sumptum latius est essentialiter conuenitque
tribus personis, quia per eandem sapientiam, amorem,
omnipotentiam producant extra se creaturas ratio-
nales imprimuntque illis suam quandam similitudi-
nem licet infinito interuallo distantem ab illa simili-
tudine adæquata quam vnigenitus Dei habet. Vocatur
igitur Deus Pater quadrupliciter. Primò, & maximè
propriè ratione æternæ generationis, in qua vnicum
habere potest Filium. Secundò, ratione creationis.
Tertiò ratione adoptionis. Quartò, ratione glorifica-
tionis, quia quatuor illis modis producit simile. Sed
analogum tamen est nomen illud (Patris) non vniu-
cum quatenus respicit Verbum, & creaturas, cum re-
latio Patris ad Verbum sit realis, relatio autem ad
creaturas sit relatio secundum dici. Deinde nomen il-
lud (Patris) non est duntaxat proprium primæ perso-
næ nomen sed est perfectissimum, & nobilissimum
eius nomen, & perfectius quàm sit nomen (Dei), ratio-
nemque afferunt Patres disputantes aduersus Aria-
nos quia nomen (Patris) respicit Filium, nomen (Dei)
significat respectum, & dominium creaturarum. Imò
esse Patrem significat coæternitatem, consubstantiali-
tatem, æqualitatem vt rectè ostendit Petavius l. 5. c. 4.

Proxima
radix Pa-
ternitatis.

Difficultas tantum est, utrum proxima radix pater-
nitatis sit intellectio diuina: negat hoc Suarez lib. 8.
cap. 2. sed immeritò, quia Verbum idè est Filius quia
procedit per intellectum, ergo Paternitas oriri debet
ab intellectu. Deinde principium (quo) Filij, debet
esse principium saltem virtuale generationis actiue
quam dixi esse Paternitatem. Illud principium (quo)
est intellectio, ergo ab ea tanquam à principio virtua-
li oritur Paternitas. Neque viger argumentum Suaris
quia (inquit) actiones sunt suppositorum, ergo intelle-
ctio est posterior Paternitate; antecedens enim ve-
rum duntaxat est de actionibus quæ non sunt proprie-
tates essentielles naturæ vt sapè dixi.

Nomen in-
nascibilis.

Certum est secundò, nomen (innascibilis, & inge-
niti) proprium etiam esse primæ personæ nomen, pro-
ut significat omnimodam improducibilitatem, quia
duæ aliæ personæ quamuis secundum essentiam sint
improducibiles, personalitatem tamen habent produ-
ctam: vnde absolutè innascibilitas dicitur esse chara-
cteristica Patris proprietates à Nazianzeno orat. 36.
Athanas. orat. 2. contra Arianos nomen porrò illud
(innascibilis, & ingeniti) materialiter quidem &
fundamentaliter significat perfectionem aliquam po-
sitium, formaliter autem significat solam negatio-
nem productionis, quia esse ingenitum, quod natus
non sit demonstrat, sed natum non esse negatio est,
ergo nomen etiam innascibilis est negatiuum. Sed
negationis tamen huius fundamentum positium Pa-
ternitas est, quia non est essentia communis tribus

personis, ergo est Paternitas quæ dicitur prima Patris
proprietas, quamuis ergo innascibilitas sit formaliter
priuatio, significat tamen dignitatem quandam, &
authoritatem primæ personæ, sicut esse primum for-
maliter negatio tantum est.

Certum est tertiò, conuenire quoque primæ per-
sonæ maximè propriè nomen (principij) sine addi-
to, quia principium significat id vnde res est, itavt
ipsum non sit ab alio: Pater autem est id à quo sunt
sunt Verbum, & Spiritus Sanctus: potest etiam esse
principij nomen essentialiter, ac commune tribus per-
sonis prout significat id vnde sunt omnes creaturæ.
Nomen (causæ) vix vnquam à Patribus Latinis Patri
tribuitur. Authorem aliqui vocant quod nonnullis
displicet, quia videtur nomen authoritatis. Dicitur
præterea radix, fons, & caput: Imò video à Dionys.
cap. 2. de diuinis nominibus Athanas. contra grega-
les Sabellij, *Vocari principium totius Deitatis & Tri-*
nitatis. Non quod totam producat Deitatem, & Tri-
nitatem, sed quia in Deitate nulla est productio cuius
principium non sit Pater.

Nomen
principij.

SECTIO II.

Nomina, & proprietates personæ Filij.

S. Thom. quæst. 34. 35.

Certum est primò, primum & præcipuum se-
cundæ personæ diuinæ nomen esse quod sit (Fi-
lius) id est persona producta similis in natura & con-
substantialis producenti ex vi productionis formaliter,
quod enim est nomen eius, vel nomen Filij eius
si nosti. De quo nomine sitis dixisse videmur supe-
rius; significat enim consubstantialitatem, & æqua-
litatem ex vi actionis vt actio est. *Nomen Filij æqua-*
litas Patris est, vt dixi aliàs ex Hilario. Sequitur au-
tem omnino ex eo secundam Trinitatis personam ef-
se verè ac perfectè Deum, participem totius naturæ
dignitatis, ac perfectionis diuinæ, plenum de pleno,
perfectum de perfecto. Quam Catholicam veritatem
aduersus Arianos latissime probatam dabunt Suares
lib. 2. cap. 3. Valsq. disp. 109. Petau. lib. 2. & 3. Ruiz
& Valent. Mihi pauca hæc satis erunt.

Nomen
Filij.Diuinitas
Filij Dei.

Primò enim, diuinitatem Verbi scripturæ vtriuf-
que testamenti asserunt clarissime Psalm. 44. *Sedes*
tua Deus in seculum seculi, virga directionis virga re-
gni tui, Et iterum: *Vnxit te Deus, Deus tuus oleo la-*
tititæ præ participibus tuis: Psalm. 2. *Filius meus es tu,*
ego hodie genui te, Itaque 9. *Vocabitur nomen eius admi-*
rabilis, consiliarius, Deus, fortis, Pater futuri seculi:
Et cap. 45. *Tu es Deus absconditus, in te est Deus, &c.*
Osee 1. *Saluabo eos in Domino Deo suo.* In nouo Te-
stamento Euangelium totum Ioann. nihil aliud cre-
brius repetit, *Deus erat Verbum, ego & Pater vnus*
sumus, &c. Et Epist. 1. eiusdem Ioann. *Ut sumus in ve-*
ro Filio eius, hic est verè Deus.

Probatio
ex Scriptu-
ris.

Secundò, veritatem hanc aduersus Arium Patres
omnes probant etiam Ario Antiquiores vt diligenter
ostendit Petavius lib. 2. cap. 8. & sequentibus, Atha-
nas. Hilar. Basil. Nazianzen. Cyrill. Ambros. Au-
gustin. qui legerit, mirabiliter probatam inueniet
Verbi diuinitatem: quam etiam Concilia omnia œcu-
menica post Nicanum grauissimè sanxerunt, & Fi-
lium *ὁμοούσιον*, esse definiunt, damnaruntque tūm
Arium volentem Verbum esse creaturam, tūm se-
quutos postea Semiarianos qui ducibus Acacio, &
Ætio vaferrimè dicebant Filium esse per omnia Pa-
tri similem, & *ὁμοούσιον*, vel etiam *ὁμογενήον*, sed æqua-
litatem & consubstantialitatem prorsus negabant.

Probationes autem Theologicæ petuntur partim à
priori ex ratione Filij, partim à posteriori ex necessi-
tate incarnationis. Quæ verò ex Scripturis pro errore
suo

Probatio-
nes Theo-
logica.